GENERALINIO ADVOKATO
MELCHIOR WATHELET IŠVADA,
pateikta 2015 m. rugsėjo 10 d.[1]

Byla C-232/14

Portmeirion Group UK Limited
prieš
Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

(First-Tier Tribunal (Tax Chamber) (Jungtinė Karalystė) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Dempingas — Įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 412/2013 galiojimas — Kinijos Liaudies Respublikos kilmės keraminių stalo ir virtuvės reikmenų importas"

I – **Įžanga**

1. Šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 412/2013, kuriuo importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės keraminiams stalo ir virtuvės reikmenims nustatomas galutinis antidempingo muitas ir galutinai surenkamas laikinasis muitas[2], (toliau – ginčijamas reglamentas) galiojimo.

2. Vieno iš eksportuotojų, kuriems taikomas šis reglamentas, Bendrajam Teismui pateiktas prašymas[3] dėl ginčijamo reglamento panaikinimo Bendrojo Teismo buvo atmestas. Teikiant šią išvadą šio eksportuotojo apeliacinis skundas, pateiktas Teisingumo Teismui, dar tebenagrinėjamas[4].

II – **Teisinis pagrindas**

A – *Sąjungos teisė*

3. 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą[5] (toliau – Muitinės kodeksas), 5 skyriaus „Muito grąžinimas ir atsisakymas jį išieškoti" 236 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Importo arba eksporto muitai grąžinami nustačius, kad tada, kai jie buvo sumokėti, tokių muitų suma nebuvo teisiškai privaloma sumokėti <...>"

1 — Originalo kalba: prancūzų.
2 — OL L 131, p. 1.
3 — Žr. Sprendimą *Photo USA Electronic Graphic / Taryba* (T-394/13, EU:T:2014:964).
4 — Žr. bylą *Photo USA Electronic Graphic / Taryba* (C-31/15 P).
5 — OL L 302, p. 1.

4. Ginčijamas reglamentas priimtas vadovaujantis 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1225/2009 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos bendrijos narėmis nesančių valstybių [6] (toliau – pagrindinis reglamentas). Jo 1 straipsnyje „Principai“ nustatyta:

„1. Antidempingo muitas gali būti taikomas bet kuriam produktui dempingo kaina, kurį išleidus į laisvą apyvartą Bendrijoje būtų padaryta žala.

2. Produktu dempingo kaina yra laikomas produktas, jeigu jo eksporto į Bendriją kaina yra mažesnė nei palyginamoji panašaus produkto kaina įprastomis prekybos sąlygomis eksportuojančioje valstybėje.

3. Eksportuojančia valstybe paprastai laikoma produkto kilmės valstybė. Tačiau ja gali būti tarpinė valstybė, išskyrus, pavyzdžiui, kai produktas yra tik pervežamas per tą valstybę arba kai nagrinėjamasis produktas negaminamas toje valstybėje arba kai toje valstybėje tokiems produktams nėra palyginamosios kainos.

4. Taikant šį reglamentą, sąvoka „panašus produktas“ yra identiškas produktas, t. y. produktas, visais atžvilgiais panašus į nagrinėjamąjį produktą, o jeigu identiško produkto nėra – kitas produktas, kuris nors ne visais atžvilgiais, tačiau panašiomis nagrinėjamojo produkto savybėmis pasižymintis produktas.“

5. 2012 m. lapkričio 14 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1072/2012, kuriuo nustatomas laikinasis antidempingo muitas importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės keraminiams stalo ir virtuvės reikmenims [7] (toliau – laikinasis reglamentas), 24, 25, 51, 52 ir 54–57 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(24) Nagrinėjamasis [8] produktas yra Kinijos Liaudies Respublikos kilmės keraminiai stalo ir virtuvės reikmenys, kurių KN kodai yra 6911 10 00, ex 6912 00 10, ex 6912 00 30, ex 6912 00 50 ir ex 6912 00 90 (toliau – nagrinėjamasis produktas). Šie reikmenys gali būti iš porceliano, paprastosios keramikos, akmens keramikos arba tauriosios keramikos ar kitų medžiagų. Pagrindinės žaliavos – mineralai, pavyzdžiui, kaolinas, putnagas ir kvarcas, ir nuo naudojamų žaliavų sudėties priklauso pagamintų galutinių keramikos dirbinių rūšis.

(25) Keraminiai stalo ir virtuvės reikmenys parduodami labai įvairių formų, kurios ilgainiui kinta. Jie naudojami labai įvairiose vietose, pavyzdžiui, namuose, viešbučiuose, restoranuose ar priežiūros įstaigose.

<…>

(51) Vienas importuotojas teigė, kad tiriamojo produkto apibrėžtoji sritis buvo per plati, kad būtų galima pagrįstai palyginti produktų rūšis. Su gamyba susijusių interesų Kinijoje turintis gamintojas laikėsi panašaus požiūrio. Šiuo atžvilgiu kai kurios šalys taip pat nurodė prekes, kurių paskirtis tik dekoratyvinė.

(52) Taigi pažymima, kad atitinkami kriterijai, taikyti siekiant nustatyti, ar su tyrimu susijęs produktas galėtų būti laikomas vienu produktu, t. y. jo pagrindinės fizinės ir techninės savybės, išdėstyti toliau. Taigi, vien dekoratyvinės paskirties prekės neįtrauktos. Be to, nors įvairių rūšių keraminių stalo ir virtuvės reikmenų specifinės savybės tikrai gali skirtis, atlikus tyrimą atskleista, kad, išskyrus keraminius peilius, jų pagrindinės savybės yra tapačios. Be to, faktas, kad nagrinėjamąjį

6 — OL L 343, p. 51.

7 — OL L 318, p. 28. Taip pat žr. šio reglamento klaidų ištaisymą (OL L 36, 2013, p. 11).

8 — Šios srities Sąjungos teisės aktuose prancūzų kalba terminai „produit considéré“ ir „produit concerné“ vartojami kaip lygiaverčiai. Anglų kalba vartojamas tik terminas „product concerned“. Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) teisės aktuose prancūzų kalba vartojamas terminas „produit considéré“. Siekdamas suderinamumo ir nuoseklumo šioje išvadoje vartosiu tik terminą „nagrinėjamasis produktas“.

produktą galima pagaminti renkantis skirtingus gamybos procesus, nėra kriterijus, pagal kurį galima būtų nustatyti, ar tai du ar daugiau skirtingų produktų. Galiausiai tyrimas taip pat atskleidė, kad įvairių rūšių nagrinėjamieji produktai buvo paprastai parduodami tais pačiais pardavimo kanalais. Kai kurios specializuotos parduotuvės galbūt renkasi tam tikras konkrečias rūšis, tačiau didelė dalis platintojų (mažmenininkai, universalinės parduotuvės, prekybos centrai) parduoda įvairių rūšių keraminius stalo ir virtuvės reikmenis, kad galėtų savo vartotojams pasiūlyti platų asortimentą. Todėl argumentai, kad tiriamojo produkto apibrėžtoji sritis yra per plati, laikinai atmetami.

<…>

(54) Atliekant tyrimą nustatyta, kad visų rūšių keraminių stalo ir virtuvės reikmenų, t. y. keraminių reikmenų, pirmiausia skirtų sąlyčiui su maistu, nepaisant rūšių ir stilių skirtumų, fizinės ir techninės savybės yra vienodos, jų paskirtis iš esmės yra vienoda ir jie gali būti laikomi įvairiomis to paties produkto rūšimis.

(55) Šie reikmenys ne tik pasižymi tokiomis pačiomis fizinėmis ir techninėmis savybėmis, bet ir visi minėti jų įvairūs stiliai ir rūšys tiesiogiai konkuruoja ir vieną dažnai galima pakeisti kita. Tai aiškiai iliustruoja faktas, kad tarp jų nėra aiškios skiriamosios linijos, t. y. skirtingų rūšių produktai vieni kitus dubliuoja ir tarpusavyje konkuruoja, o paprasti pirkėjai dažnai neatskiria, pavyzdžiui, porcelianinių ir neporcelianinių prekių.

(56) Tačiau, kaip paaiškinta 29–34 konstatuojamosiose dalyse, taip pat laikyta tinkama susiaurinti produkto apibrėžties sritį, kuria remiantis dabar atliekamas tyrimas, ir neįtraukti į ją keraminių peilių. Todėl nagrinėjamasis produktas laikinai apibrėžiamas kaip Kinijos Liaudies Respublikos kilmės keraminiai stalo ir virtuvės reikmenys, išskyrus keraminius peilius, kurių KN kodai yra ex 6911 10 00, ex 6912 00 10, ex 6912 00 30, ex 6912 00 50 ir ex 6912 00 90.

(57) Taigi šio tyrimo tikslais ir remiantis nuoseklia Sąjungos praktika, manoma, kad visi pirmiau aprašytų rūšių produktai, išskyrus keraminius peilius, turėtų būti laikomi vienu produktu.“

6. Ginčijamo reglamento 35–37 konstatuojamosiose dalyse numatyta:

„(35) Visų rūšių keraminiai stalo ir virtuvės reikmenys gali būti laikomi skirtingomis to paties produkto rūšimis. Todėl atskleidus laikinąsias išvadas ir dar kartą po galutinių išvadų atskleidimo pateiktas teiginys, kad tyrimas apima platų panašių produktų spektrą ir dėl to reikėtų atlikti atskirus teisės pateikti ieškinį, dempingo, žalos, priežastinio ryšio ir Sąjungos interesų analizės tyrimus kiekvienam produktui, yra nepagrįstas. Viena šalis, teigusi, kad produkto apibrėžtoji sritis buvo per plati, pateikė skirtingai dekoruotų produktų palyginimą, bet jos pareiškimai dėl galutinio naudojimo (vienu atveju – produktai skirti sodui ir vaikams, kitu – dekoravimui) yra ginčytini, nes produktų negalima aiškiai atskirti ir tą teiginį galima labiau laikyti laikinojo reglamento 55 konstatuojamojoje dalyje pateikto argumento patvirtinimu. Taip pat reikėtų pažymėti, kad KLR gaminantis importuotojas teigė, kad daugiau nei 99 proc. Sąjungoje parduodamų keraminių stalo ir virtuvės reikmenų buvo daugiausia arba vien tik baltos spalvos. Kai kurios suinteresuotosios šalys prieštaravo laikinojo reglamento 58 konstatuojamajai daliai remdamosi tuo, kad atlikdamos tyrimą institucijos nepatikrino, ar tam tikros prekės buvo tinkamos laisvai prekybai Sąjungoje. Tačiau tai neprieštarauja laikinojo reglamento 63 konstatuojamosios dalies išvadoms.

(36) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, produktas galutinai apibrėžiamas kaip KLR kilmės keraminiai stalo ir virtuvės reikmenys, išskyrus keraminius peilius, keraminius pagardų arba prieskonių malūnėlius ir jų keramines malimo dalis, keraminius skustukus, keraminius peilių galąstuvus ir kordierito keramikos kepimo akmenis, skirtus picai arba duonai kepti, kurių KN kodai šiuo metu yra ex 6911 10 00, ex 6912 00 10, ex 6912 00 30, ex 6912 00 50 ir ex 6912 00 90.

(37) Negavus kitų pastabų dėl nagrinėjamojo produkto ir panašaus produkto patvirtinami visi kiti laikinojo reglamento 24–63 konstatuojamosiose dalyse išdėstyti teiginiai.“

B – *Pasaulio prekybos organizacijos teisės aktai*

7. Sutartis dėl 1994 m. Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT) VI straipsnio įgyvendinimo [9] (toliau – 1994 m. Antidempingo sutartis) sudaro 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos sprendimu 94/800/EB dėl daugiašalių derybų Urugvajaus raunde (1986–1994) priimtų susitarimų patvirtinimo Europos bendrijos vardu jos kompetencijai priklausančių klausimų atžvilgiu patvirtintos Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) steigimo sutarties 1A priedą [10].

8. 1994 m. Antidempingo sutarties 2 straipsnyje „Dempingo nustatymas“ nustatyta:

„2.1 Šioje Sutartyje prekė turi būti laikoma preke, parduodama dempingo kaina, t. y. pateikiama kitos valstybės prekybai mažesne kaina negu jos normalioji vertė, jeigu tos prekės, eksportuojamos iš vienos valstybės į kitą, eksporto kaina yra mažesnė negu palyginamoji kaina, esant įprastoms prekybos sąlygoms, už tapačią ar panašią prekę, skirtą vartoti eksportuojančioje valstybėje.

<…>

2.6 Visoje šioje Sutartyje terminas „tapati arba panaši prekė“ (*produit similaire*) turi būti interpretuojamas kaip reiškiantis prekę, kuri yra identiška, t. y. panaši visais atžvilgiais į tiriamąją prekę, arba, nesant tokios identiškos prekės, reiškiantis kitą prekę, kuri, nors ir nėra panaši visais aspektais, vis dėlto charakteristikomis labai primena tiriamąją prekę“.

III – **Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai**

9. Pareiškėja *Portmeirion Group UK Limited* (toliau – *Portmeirion*) įsteigta Stoke prie Trento (Jungtinė Karalystė). Ji yra Didžiosios Britanijos aukštos kokybės keraminių stalo reikmenų gamintoja ir rinkos lyderė šioje srityje; savo Didžiojoje Britanijoje gaminamą produkciją ji papildo importuojamais gaminiais, kurių apie 14 % importuojama iš Kinijos.

10. 2012 m. vasario 16 d. Europos Komisija inicijavo antidempingo tyrimą dėl tam tikrų Kinijos kilmės keraminių stalo ir virtuvės reikmenų importo į Europos Sąjungą.

11. 2012 m. lapkričio 14 d. Komisija priėmė laikinąjį reglamentą, kuriuo nustatomi laikinieji antidempingo muitai, kurių dydis svyravo nuo 17,6 % iki 58,8 %.

12. 2012 m. gruodžio 18 d. *Portmeirion* pirma pateikė savo pastabas, ginčydama nagrinėjamojo produkto apibrėžtį, suteiktą vykstant tyrimui, ir nurodydama kitus veiksnius, kurie, jos manymu, neleidžia nustatyti antidempingo muitų. Komisijai pateikus 2013 m. vasario 25 d. informacinį dokumentą, 2013 m. kovo 5 d. įvyko *Portmeirion* ir Komisijos klausymas, per kurį *Portmeirion* pateikė savo nuomonę taip pat ir dėl „nagrinėjamojo produkto“ apibrėžties.

13. 2013 m. gegužės 13 d. Komisijos siūlymu Europos Sąjungos Taryba priėmė ginčijamą reglamentą, kuriuo nagrinėjamiems importuojamiems produktams nustatomas 13,1–36,1 % dydžio galutinis antidempingo muitas, kurio įsigaliojimo data – 2013 m. gegužės 16 d.

9 — OL L 336, 1994, p. 103; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 21 t., p. 189.

10 — OL L 336, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 21 t., p. 80.

14. 2013 m. rugpjūčio 2 d. *Portmeirion* pagal Muitinės kodekso 236 straipsnį paprašė grąžinti *Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs* sumokėtą antidempingo muitą, tvirtindama, kad teisiškai jo neprivaloma mokėti, nes ginčijamas reglamentas yra neteisėtas Sąjungos teisės požiūriu.

15. 2013 m. gruodžio 16 d. *Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs* atmetė *Portmeirion* prašymą.

16. 2014 m. sausio 14 d. *Portmeirion* apeliacine tvarka apskundė šį sprendimą *First-Tier Tribunal (Tax chamber)*, siekdamas užginčyti ginčijamo reglamento galiojimą.

17. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, manydamas, kad *Portmeirion* pateiktais pagrindais gali būti ginčijamas ginčijamo reglamento galiojimas, sustabdė bylos nagrinėjimą ir pateikė Teisingumo Teismui šiuos klausimus:

„Ar ginčijamas reglamentas nesuderinamas su ES teise, nes:

i) jis priimtas remiantis akivaizdžiai klaidingu vertinimu, susijusiu su nagrinėjamojo produkto apibrėžtimi, todėl antidempingo tyrimo išvados negalioja; ir

ii) jame nenurodyti tinkami motyvai, kaip to reikalaujama pagal SESV 296 straipsnį?“

IV – **Procesas Teisingumo Teisme**

18. 2014 m. gegužės 12 d. Teisingumo Teismui buvo pateiktas šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą. Rašytines pastabas pateikė Italijos vyriausybė, Taryba ir Komisija.

19. 2015 m. liepos 15 d. įvyko teismo posėdis, kuriame žodines pastabas pateikė *Portmeirion*, Taryba ir Komisija.

V – **Analizė**

A – *Dėl priimtinumo*

20. Italijos vyriausybė mano, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra nepriimtinas, nes *Portmeirion* turėjo teisę apskųsti ginčijamą reglamentą Europos Sąjungos Bendrajam Teismui pagal SESV 263 straipsnį.

21. Šiuo klausimu Teisingumo Teismo praktikoje nustatyta, kad „bendrasis principas, kuriuo siekiama užtikrinti, kad kiekvienas asmuo turėtų ar būtų turėjęs galimybę ginčyti [Sąjungos] aktą, kuris yra jam nepalankaus sprendimo pagrindas, neužkerta kelio, kad reglamentas taptų galutinis asmeniui, kurio atžvilgiu jis turi būti laikomas individualiu sprendimu, kurį šis asmuo neabejotinai galėjo reikalauti panaikinti pagal [SESV 263] straipsnį, o tai neleidžia jam remtis šio reglamento neteisėtumu nacionaliniame teisme. Tokia išvada taikytina antidempingo muitus nustatantiems reglamentams, nes jie yra dvigubo pobūdžio, t. y. norminiai aktai ir aktai, kurie gali būti tiesiogiai ir konkrečiai susiję su tam tikrais ūkio subjektais.“ [11]

11 — Sprendimas *TMK Europe* (C-143/14, EU:C:2015:236, 18 punktas). Šiuo klausimu taip pat žr. Sprendimą *Nachi Europe* (C-239/99, EU:C:2001:101, 37 punktas ir jame nurodyta teismo praktika).

22. Teisingumo Teismas nusprendė: „Nors pagal savo pobūdį ar taikymo sritį antidempingo muitus nustatantys reglamentai yra norminio pobūdžio, jie gali būti tiesiogiai ir konkrečiai susiję su tais atitinkamų produktų gamintojais ir importuotojais, kurie laikomi atsakingais už dempingą naudojant iš jų prekybinės veiklos gautus duomenis.“ [12]

23. Paprastai tai taikoma šiems subjektams:

— toms gamybos ir eksporto įmonėms, kurios gali įrodyti, kad buvo įvardytos Komisijos ar Tarybos priimtuose aktuose arba įtrauktos į parengtinį tyrimą [13],

— atitinkamo produkto importuotojams, kurių perpardavimo kainos buvo pagrindas nustatyti eksporto kainas ir kurie dėl šios priežasties yra susiję su dempingo veiksmų konstatavimu [14], ir

— su trečiųjų šalių eksportuotojais, kurių produktams taikomi antidempingo muitai, susijusiems importuotojams, kai eksporto kaina buvo apskaičiuota remiantis šių importuotojų taikomomis perpardavimo Bendrijos rinkoje kainomis ir kai pats antidempingo muitas buvo apskaičiuotas remiantis šiomis perpardavimo kainomis [15].

24. Be to, tam tikroms ūkių subjektų kategorijoms pripažinus teisę pareikšti ieškinį dėl antidempingo reglamento panaikinimo, nebūtų užkirstas kelias galimai tokio reglamento individualiai sąsajai su kitais ūkio subjektais dėl tik jiems būdingų savybių, skiriančių juos nuo bet kurio kito asmens [16].

25. Kalbant apie pagrindinę bylą, Italijos vyriausybė neįrodė, kad *Portmeirion* turi būti priskirtinas vienai iš pirmiau nurodytų ūkio subjektų kategorijų.

26. Iš tiesų, kaip Komisija patvirtino per teismo posėdį, kalbama apie nagrinėjamojo produkto, kurio perpardavimo kainos nebuvo pagrindas nustatyti eksporto kainas ar apskaičiuoti antidempingo muitą, importuotoją. Taip pat nekeliamas jo sąsajos su eksportuotojais klausimas. Be to, neatrodo, kad jis pasižymi tik jam būdinga savybe, skiriančia jį nuo bet kurio kito asmens.

27. Remiantis tuo, kas išdėstyta, darytina išvada, kad *Portmeirion* galėjo pareikšti ginčijamo reglamento neteisėtumu grindžiamą prieštaravimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme, todėl šis nebuvo saistomas tame reglamente nustatyto antidempingo muito galutinio pobūdžio ir galėjo pateikti nagrinėjamus klausimus.

28. Todėl Teisingumo Teismas turi į juos atsakyti.

12 — Sprendimas *TMK Europe* (C-143/14, EU:C:2015:236, 19 punktas).

13 — Žr. sprendimus *Allied Corporation ir kt. / Komisija* (239/82 ir 275/82, EU:C:1984:68, 11 ir 12 punktai), *Nachi Europe* (C-239/99, EU:C:2001:101, 21 punktas), *Valimar* (C-374/12, EU:C:2014:2231, 30 punktas) ir *TMK Europe* (C-143/14, EU:C:2015:236, 19 punktas).

14 — Žr. sprendimus *Nashua Corporation ir kt. / Komisija ir Taryba* (C-133/87 ir C-150/87, EU:C:1990:115, 15 punktas), *Gestetner Holdings / Taryba ir Komisija* (C-156/87, EU:C:1990:116, 18 punktas), *Valimar* (C-374/12, EU:C:2014:2231, 31 punktas) ir *TMK Europe* (C-143/14, EU:C:2015:236, 20 punktas).

15 — Žr. sprendimus *Neotype Techmashexport / Komisija ir Taryba* (C-305/86 ir C-160/87, EU:C:1990:295, 19 ir 20 punktai), *Valimar* (C-374/12, EU:C:2014:2231, 32 punktas) ir *TMK Europe* (C-143/14, EU:C:2015:236, 21 punktas).

16 — Žr. sprendimus *Extramet Industrie / Taryba* (C-358/89, EU:C:1991:214, 16 punktas), *Valimar* (C-374/12, EU:C:2014:2231, 33 punktas) ir *TMK Europe* (C-143/14, EU:C:2015:236, 22 punktas).

B – *Dėl esmės*

1. Pirmasis prejudicinis klausimas

29. Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kelia klausimą dėl ginčijamo reglamento galiojimo, t. y. dėl to, kad jis gali būti priimtas remiantis akivaizdžiai klaidingu vertinimu, susijusiu su nagrinėjamojo produkto apibrėžtimi, todėl negaliotų antidempingo tyrimo išvados.

a) Šalių argumentai

30. Portmeirion ir *Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs* nepateikė rašytinių pastabų. Vis dėlto savo prašyme priimti prejudicinį sprendimą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas labai aiškiai ir išsamiai pateikia *Portmeirion, Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs* argumentus ir tvirtina, kad ne jų kompetencija yra komentuoti ar spręsti dėl jiems privalomo reglamento galiojimo.

31. Portmeirion tvirtina, kad ginčijamas reglamentas priimtas remiantis akivaizdžiai klaidingu vertinimu apibrėžiant nagrinėjamąjį produktą ir tai turėjo įtakos visam antidempingo tyrimui, kurį atlikus priimtas ginčijamas reglamentas. Pagal ES teisę nebuvo pagrindo skirtingus tirtus produktus laikyti „vienu produktu" ir todėl atlikti vieno bendro tyrimo.

32. Portmeirion tvirtina, kad tyrimas atliktas dėl skirtingų keraminių produktų, kaip antai kočėlų, lėkščių, arbatos puodelių, druskinių, troškintuvų, arbatinukų ir kepimo formų, kurių pagrindinės fizinės ir techninės savybės (pvz., dydis, svoris, forma, atsparumas karščiui ir kt.), priešingai, nei tvirtina Europos Sąjungos institucijos, nėra vienodos, ir ginčijamu reglamentu šiems produktams nustatytas muitas.

33. Šiuo klausimu *Portmeirion* remiasi trimis aplinkybėmis.

34. Pirma, vienintelis bendras produktų, kuriems taikomas antidempingo muitas, elementas yra tas, kad jie (iš dalies) pagaminti iš keramikos. Vien šios aplinkybės negali pakakti, kad būtų laikoma, jog visi atliekant tyrimą nagrinėjami produktai yra skirtingos to paties produkto rūšys. Priešingu atveju lango rėmas ir automobilis būtų laikomi vienu produktu vien todėl, kad jie (paprastai) gaminami iš aliuminio.

35. Antra, teiginys, kad visi produktai pirmiausia skirti liestis su maistu ir skirti maistui laikyti, akivaizdžiai klaidingas, nes tyrimas atliktas ir dėl produktų, kurie nėra pirmiausia skirti liestis su maistu (pavyzdžiui, dėl alaus bokalų) ir kurie nėra skirti maistui laikyti (pavyzdžiui, dėl kočėlų).

36. Trečia, taip pat akivaizdžiai neteisingas yra teiginys, kad visi produktai, kuriems taikomas antidempingo muitas, „tiesiogiai konkuruoja ir vienus iš jų labai dažnai galima pakeisti kitais". Iš tiesų, kaip, pavyzdžiui, įpilti arbatos iš kočėlo, patiekti patiekalą druskinėje, patiekti spagečius kavinuke?

37. Portmeirion taip pat kelia abejonių dėl Tarybos vertinimo nuoseklumo, kadangi:

— kai kurie keraminiai produktai nebuvo įtraukti į tyrimo objektą ir į ginčijamą reglamentą dėl skirtingos jų formos, atsparumo ir dizaino,

— kočėlas ir lėkštė laikomi tuo pačiu produktu vien todėl, kad jie pagaminti iš keramikos, o dvi vienodos lėkštės, kurios yra tiesioginiai pakaitai, laikomos skirtingais produktais vien dėl to, kad jos pagamintos iš skirtingų medžiagų (pvz., stiklinė lėkštė ir keraminė lėkštė),

— tyrimas atliktas dėl produktų, kurie neturi bendrų fizinių, techninių arba cheminių savybių ir bendros paskirties, nepaisant jų apibrėžties (pvz. arbatinukai ir kočėlai).

38. Italijos vyriausybė, Taryba ir Komisija mano, kad „nagrinėjamasis produktas“ nebuvo apibrėžtas remiantis akivaizdžiai klaidingu vertinimu.

39. Pirmiausia jos primena, kad institucijos turi didelę diskreciją, kai per antidempingo tyrimus apibrėžiamas nagrinėjamas produktas. Šiuo klausimu institucijos gali atsižvelgti į įvairius veiksnius, pavyzdžiui, fizines, technines ir chemines produkto savybes, jo naudojimą, produktų tarpusavio pakeičiamumą, vartotojo požiūrį į jį, platinimo tinklus, gamybos procesą, gamybos sąnaudas, kokybę ir kt.

40. Iš to, kas nurodyta, galima daryti išvadą, kad skirtingi produktai galėtų patekti į „nagrinėjamojo produkto“ apibrėžtį ir būti įtraukti į tą patį tyrimą, jeigu jie pasižymi bendromis esminėmis fizinėmis ir techninėmis savybėmis. Šiuo atveju produktai pasižymėjo bendromis esminėmis fizinėmis ir techninėmis savybėmis: jie yra keraminiai ir skirti liestis su maistu arba skirti jam laikyti.

41. Portmeirion, Taryba ir Komisija taip pat nesutaria dėl išvadų, kurias būtų galima padaryti remiantis PPO grupės ataskaita dėl „narinėjamojo produkto“ apibrėžties išaiškinimo.

b) Vertinimas

i) Pirminės pastabos

42. Pirmas klausimas susijęs su „nagrinėjamojo produkto“, t. y. produkto, laikomo „[p]roduktu dempingo kaina“ [17], kuris buvo Sąjungos institucijų atliekamo tyrimo objektas, apibrėžties išaiškinimu.

43. Šiuo klausimu svarbu pažymėti, kad Teisingumo Teismas, priešingai nei Bendrasis Teismas, niekada neturėjo spręsti šios sąvokos išaiškinimo klausimo.

44. Atsižvelgiant į tai, kad minėta sąvoka kildinama iš PPO teisės aktų, t. y. 1994 m. Antidempingo sutarties 2 straipsnio, kuris į Sąjungos teisę buvo perkeltas pagrindinio reglamento 1 straipsniu, reikia atsižvelgti į PPO ginčų sprendimo institucijos, kurios pirmoji instancija yra PPO grupė, praktiką, juo labiau kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas ir bylos šalys cituoja šios grupės ataskaitas.

ii) Bendrojo Teismo praktika

45. Bendrasis Teismas nusprendė, kad „pagrindiniame reglamente nepatikslinama, kaip turi būti apibrėžtas produktas arba produktų grupė, dėl kurių gali būti atliekamas dempingo tyrimas, ir nereikalaujama sukurti išsamios produkto taksonomijos“ [18].

17 — Žr. pagrindinio reglamento 1 straipsnio 2 dalį.

18 — Sprendimas *Shanghai Bicycle / Taryba* (T-170/94, EU:T:1997:134, 61 punktas). Šiuo klausimu taip pat žr. Sprendimą *Photo USA Electronic Graphic / Taryba* (T-394/13, EU:T:2014:964, 28 punktas).

46. Pagal nusistovėjusią teismo praktiką „nagrinėjamo[jo] produkto apibrėžimas vykdant antidempingo tyrimą padeda parengti sąrašą produktų, kurie prireikus bus apmokestinti antidempingo muitu. Apibrėždamos nagrinėjamą[jį] produktą institucijos gali atsižvelgti į įvairius veiksnius, pavyzdžiui, fizines, technologines ir chemines produkto charakteristikas, jo naudojimą, galimybę pakeisti kitu, vartotojo požiūrį į jį, platinimo tinklus, gamybos procesą, gamybos sąnaudas ir kokybę.“ [19]

47. Bendrasis Teismas nusprendė, kad „[i]š to, kas nurodyta, reikia daryti išvadą, kad produktai, kurie nėra identiški, gali patekti į nagrinėjamojo produkto apibrėžties sritį ir gali būti kartu tiriami antidempingo tyrime. Taigi vadovaujantis šiuo motyvu reikia iškart atmesti ieškovių argumentus, grindžiamus tuo, kad nagrinėjamasis produktas gali būti susijęs tik su vienu ar daugiau identiškų produktų.“ [20]

48. Iš teismų praktikos, kuri taip pat nusistovėjusi, matyti, kad „prekybos apsaugos priemonių srityje [Sąjungos] institucijos turi didelę diskreciją dėl ekonominių, politinių ir teisinių aplinkybių, kurias jos turi išnagrinėti, sudėtingumo“ [21], tačiau Bendrasis Teismas turi „įsitikinti, kad ieškovės galėjo įrodyti arba kad institucijos atliko klaidingą, jų nuomone, svarbių veiksnių vertinimą, arba kad kitų svarbesnių veiksnių vertinimas būtų lėmęs šio produkto neįtraukimą į nagrinėjamo[jo] produkto apibrėžimą“ [22].

49. Tačiau, kalbant konkrečiai, „nagrinėjamojo produkto“ sąvokos klausimu Bendrasis Teismas niekada nepritarė [23] argumentams, kuriais siekta įrodyti, jog tiriamas „nagrinėjamasis produktas“ turėtų apimti tik „panašius produktus“, kaip jie suprantami pagal pagrindinio reglamento 1 straipsnio 4 dalį, t. y. „produkt[us], visais atžvilgiais panaš[i]us į nagrinėjamąjį produktą, o jeigu identišk[ų] produkt[ų] nėra – kit[u]s produkt[u]s, kuri[e] nors ne visais atžvilgiais, tačiau panašiomis nagrinėjamojo produkto savybėmis pasižymin[čiu]s produkt[u]s“.

50. Taip pat reikia pažymėti, kad savo Sprendimo *Photo USA Electronic Graphic / Taryba* (T-394/13, EU:T:2014:964) 36–51 punktuose Bendrasis Teismas atmetė vieno iš eksportuotojų, kuriam taikomas ginčijamas reglamentas, argumentus, kad, „[v]iena vertus, institucijos akivaizdžiai klaidingai įvertino veiksnius, į kuriuos atsižvelgiama sprendžiant dėl šio įtraukimo [į nagrinėjamojo produkto apibrėžtį], šiuo atveju – išvaizdą, galutinę paskirtį ir tai, kad Sąjungoje yra daugiau keraminių puodelių, visiškai padengtų poliesterio plėvele, gamintojų, [ir, k]ita vertus, atsižvelgimas į kitus veiksnius, kaip antai šiuo atveju į fizines, technines ir chemines savybes, platinimo kanalus, vartotojo požiūrį į juos ir galimybę pakeisti kitais, pateisintų minėtų puodelių nepriskyrimą nagrinėjamiesiems produktams“ (žr. taip pat 27 punktą). Tačiau šį sprendimą aptariamas eksportuotojas apskundė, todėl dabar nagrinėjama byla *Photo USA Electronic Graphic / Taryba* (C-31/15 P).

19 — Sprendimas *Gem-Year ir Jinn-Well Auto-Parts (Zhejiang) / Taryba* (T-172/09, EU:T:2012:532, 59 punktas). Šiuo klausimu taip pat žr. sprendimus *Brosmann Footwear (HK) ir kt. / Taryba* (T-401/06, EU:T:2010:67, 131 punktas), *Whirlpool Europe / Taryba* (T-314/06, EU:T:2010:390, 138 punktas), *EWRIA ir kt. / Komisija* (T-369/08, EU:T:2010:549, 82 punktas) ir *Photo USA Electronic Graphic / Taryba* (T-394/13, EU:T:2014:964, 29 punktas).

20 — Sprendimas *Gem-Year ir Jinn-Well Auto-Parts (Zhejiang) / Taryba* (T-172/09, EU:T:2012:532, 60 punktas). Šiuo klausimu taip pat žr. Sprendimą *Photo USA Electronic Graphic / Taryba* (T-394/13, EU:T:2014:964, 30 punktas).

21 — Sprendimas *Gem-Year ir Jinn-Well Auto-Parts (Zhejiang) / Taryba* (T-172/09, EU:T:2012:532, 62 punktas).

22 — Ten pat (61 punktas). Šiuo klausimu taip pat žr. sprendimus *Brosmann Footwear (HK) ir kt. / Taryba* (T-401/06, EU:T:2010:67, 132 punktas) ir *EWRIA ir kt. / Komisija* (T-369/08, EU:T:2010:549, 83 punktas).

23 — Žr. Sprendimą *Brosmann Footwear (HK) ir kt. / Taryba* (T-401/06, EU:T:2010:67, 133 punktas). Šiuo klausimu taip pat žr. Sprendimą *Gem-Year ir Jinn-Well Auto-Parts (Zhejiang) / Taryba* (T-172/09, EU:T:2012:532, 66 ir 67 punktai).

iii) PPO ginčų sprendimo institucijos praktika

51. Pagal Teisingumo Teismo praktiką „PPO sutartis ir jos prieduose esantys susitarimai bei memorandumai, atsižvelgiant į jų pobūdį ir bendrą struktūrą, iš esmės nėra normos, į kurias atsižvelgdamas Teisingumo Teismas tikrina [Sąjungos] institucijų aktų teisėtumą pagal [SESV 263] straipsnio pirmą pastraipą“ [24].

52. Vis dėlto, kaip Teisingumo Teismas yra nusprendęs Sprendimo *Komisija / Taryba* (C-21/14 P, EU:C:2015:494) 40 punkte, „esant dviem išimtinėms situacijoms, išplaukiančioms iš Sąjungos teisės aktų leidėjo noro pačiam apriboti savo diskreciją taikant PPO taisykles, <...> prireikus Sąjungos teismas gali atlikti Sąjungos akto ir jo taikymo, atsižvelgiant į PPO susitarimus, teisėtumo kontrolę“.

53. Teisingumo Teismas mano, kad „[t]aip yra visų pirma tada, kai Sąjunga ketina įvykdyti konkretų pagal šiuos susitarimus prisiimtą įsipareigojimą, ir, antra, tada, kai atitinkamame Sąjungos teisės akte yra aiški nuoroda į konkrečias šių susitarimų nuostatas“ [25].

54. Nagrinėjamoje byloje *Portmeirion* ir institucijų diskusijoje pagrindinis dėmesys skiriamas „nagrinėjamojo produkto“ sąvokai, kuri leidžia nustatyti „produktą dempingo kaina“, nurodytą pagrindinio reglamento 1 straipsnio 1 dalyje.

55. Šiuo reglamentu į Sąjungos teisę perkeliami 1994 m. Antidempingo sutarties terminai. Iš tikrųjų, jo 3 konstatuojamojoje dalyje nurodyta: „[Šiame susitarime] pateikiamos išsamios taisyklės, ypač kaip nustatyti dempingą, kokia tvarka pradėti ir atlikti tyrimą, taip pat kaip nustatyti ir traktuoti faktus, kaip taikyti laikinąsias priemones, kaip nustatyti ir rinkti antidempingo muitus, kokia turi būti antidempingo priemonių trukmė ir peržiūrų tvarka, kaip viešai paskelbti informaciją apie atliekamus antidempingo tyrimus. Siekiant užtikrinti, kad tos taisyklės būtų taikomos tinkamai ir skaidriai, susitarimo nuostatos, kiek tai yra įmanoma, turi būti įtrauktos į [Sąjungos] teisės aktus.“

56. To paties reglamento 4 konstatuojamoji dalis išdėstyta taip: „Siekiant išlaikyti GATT nustatytų teisių ir įsipareigojimų pusiausvyrą, Bendrija, taikydama taisykles, turi atsižvelgti į tai, kaip jas aiškina pagrindiniai Bendrijos prekybos partneriai.“

57. Kaip Teisingumo Teismas nusprendė dėl ankstesnės pagrindinio reglamento versijos, t. y. 1995 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 384/96 dėl apsaugos nuo importo dempingo kaina iš Europos bendrijos narėmis nesančių valstybių [26], iš dalies pakeisto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2331/96 [27], „[t]aigi akivaizdu, kad [Sąjunga] priėmė pagrindinį reglamentą, siekdama vykdyti savo pareigas pagal tarptautinę teisę, kylančias iš 1994 m. antidempingo [sutarties]“ [28], ir kad šio reglamento 1 straipsniu ji siekė įvykdyti konkrečius įsipareigojimus, nustatytus šios sutarties 2 straipsnyje.

58. Šia prasme, kaip matyti iš šios išvados 52 punkte primintos teismo praktikos, Teisingumo Teismas turi atlikti ginčijamo reglamento teisėtumo kontrolę, atsižvelgdamas į minėtos sutarties 2 straipsnį.

24 — Sprendimas *Petrotub ir Republica / Taryba* (C-76/00 P, EU:C:2003:4, 53 punktas). Šiuo klausimu taip pat žr. sprendimus *Portugalija / Taryba* (C-149/96, EU:C:1999:574, 47 punktas), *Van Parys* (C-377/02, EU:C:2005:121, 39 punktas), *LVP* (C-306/13, EU:C:2014:2465, 44 punktas), *Komisija / Rusal Armenal* (C-21/14 P, EU:C:2015:494, 38 punktas) ir Nutartį *OGT Fruchthandelsgesellschaft* (C-307/99, EU:C:2001:228, 24 punktas).

25 — Sprendimas *Komisija / Rusal Armenal* (C-21/14 P, EU:C:2015:494, 41 punktas). Šiuo klausimu taip pat žr. sprendimus *Fediol / Komisija* (70/87, EU:C:1989:254, 19 punktas), *Nakajima / Taryba* (C-69/89, EU:C:1991:186, 31 punktas), *Portugalija / Taryba* (C-149/96, EU:C:1999:574, 49 punktas) ir *Petrotub ir Republica / Taryba* (C-76/00 P, EU:C:2003:4, 54 punktas).

26 — OL L 56, 1996, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 10 t., p. 45.

27 — OL L 317, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 11 sk., 10 t., p. 76.

28 — Sprendimas *Petrotub ir Republica / Taryba* (C-76/00 P, EU:C:2003:4, 56 punktas).

59. Šiuo požiūriu reikia pažymėti, kad PPO grupė, priešingai nei Teisingumo Teismas, dažnai turėjo galimybę vertinti argumentus, analogiškus tiems, kuriuos *Portmeirion* pateikė šioje byloje ir kuriais siekiama parodyti, kad nagrinėjamasis produktas turi būti sudarytas iš „panašių produktų“ vadovaujantis 1994 m. Antidempingo sutarties 2.1 ir 2.6 straipsniais [29].

60. Iš tiesų Kanada, Norvegijos Karalystė ir Kinijos Liaudies Respublika [PPO] grupėje nurodė, kad antidempingo tyrime tiriamas „nagrinėjamasis produktas“ negali apimti didelės produktų, kurie nėra vienas ir tas pats vienodas produktas, įvairovės, o turi apimti produktus, kurie panašūs vieni į kitus [30].

61. PPO grupė niekada nepatvirtino šio argumento. Ji savo vertinimą grindė tuo, kad 1994 m. Antidempingo sutartyje nebuvo pateikta jokia „nagrinėjamojo produkto“ apibrėžtis [31] ir kad šios sutarties 2.1 ir 2.6 straipsniai jai nesuteikė pagrindo manyti, kad „nagrinėjamasis produktas“ turi apimti „panašius produktus“ [32].

62. Iš tikrųjų PPO grupė mano: „Nors dėl klausimo, ar toks vertinimas [t. y. toks, kokį pateikia Kanada, Norvegijos Karalystė ir Kinijos Liaudies Respublika,] gali būti tinkamas bendrosios politikos požiūriu, galima diskutuoti, šalys narės turi derybų būdu nuspręsti, ar tokio vertinimo turi būti reikalaujama. Mes, kaip PPO grupė, neturime funkcijos nustatyti pareigų, kurios nėra aiškiai nurodytos pačioje *Antidempingo sutartyje*.“ [33]

63. Vadovaudamasi šia išvada PPO grupė mano, kad „nors 2.1 straipsnyje nurodyta, kad dempingo kaina turi būti konstatuota dėl vieno nagrinėjamojo produkto, šiame straipsnyje nėra nei informacijos, kuria vadovaujantis būtų galima nustatyti šio produkto savybes, nei reikalavimų dėl šio produkto vidinių savybių vienodumo“ [34].

64. Ši grupė taip pat mano, kad „net jeigu būtų daroma prielaida, kad pagal 2.6 straipsnį reikalaujama įvertinti nagrinėjamojo produkto „visumos“ panašumą, siekiant nustatyti panašų produktą, <...> tai nereiškia, kad būtina įvertinti produktų kategoriją, į kurias patenka nagrinėjamasis produktas, „panašumą“ siekiant nustatyti nagrinėjamojo produkto aprėpties sritį. Vien tik teiginys, kad siekiant išnagrinėti panašaus produkto klausimą turi būti įvertinta nagrinėjamojo produkto „visuma“, neleidžia daryti išvados, kad paties nagrinėjamojo produkto vidinės savybės turi būti vienodos.“ [35]

29 — Žr. ginčus DS264 „Jungtinės Valstijos. Galutinis sprendimas dėl dempingo, susijusio su tam tikra dervinga statybine mediena iš Kanados, nustatymo“, DS337 „Europos Bendrijos. Norvegijos kilmės ūkiuose auginamai lašišai taikomos antidempingo priemonės“ ir DS397 „Europos Bendrijos. Galutinės antidempingo priemonės tam tikroms geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms iš Kinijos“. PPO grupės ataskaitos dėl šių ginčų prieinamos PPO interneto tinklalapyje https://www.wto.org/french/tratop_f/dispu_f/dispu_status_f.htm.

30 — Žr. 2004 m. balandžio 13 d. PPO grupės ataskaitą sprendžiant ginčą DS264 „Jungtinės Valstijos. Galutinis sprendimas dėl dempingo, susijusio su tam tikra dervinga statybine mediena iš Kanados, nustatymo“ (7.155 punktas). Ši ataskaita buvo tik iš dalies panaikinta PPO apeliacinės tarybos ir šis punktas, šiaip ar taip, nebuvo panaikintas (žr. 2004 m. rugpjūčio 11 d. Apeliacinės tarybos ataskaitą, prieinamą PPO internetiniame tinklalapyje https://www.wto.org/french/tratop_f/dispu_f/cases_f/ds264_f.htm). Šiuo klausimu taip pat žr. 2007 m. lapkričio 16 d. PPO grupės ataskaitos sprendžiant ginčą DS337 „Europos Bendrijos. Norvegijos kilmės ūkiuose auginamai lašišai taikomos antidempingo priemonės“ 7.44 punktą ir 2010 m. gruodžio 3 d. PPO grupės ataskaitą sprendžiant ginčą DS397 „Europos Bendrijos. Galutinės antidempingo priemonės tam tikroms geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms iš Kinijos“ (7.246 ir 7.247 punktai). Ši ataskaita buvo tik iš dalies panaikinta PPO apeliacinės tarybos ir šis punktas, šiaip ar taip, nebuvo panaikintas (žr. 2011 m. liepos 15 d. Apeliacinės tarybos ataskaitą, prieinamą PPO internetiniame tinklalapyje https://www.wto.org/french/tratop_f/dispu_f/cases_f/ds397_f.htm).

31 — Žr. 2004 m. balandžio 13 d. PPO grupės ataskaitą sprendžiant ginčą DS264 „Jungtinės Valstijos. Galutinis sprendimas dėl dempingo, susijusio su tam tikra dervinga statybine mediena iš Kanados, nustatymo“ (7.156 punktas), 2007 m. lapkričio 16 d. PPO grupės ataskaitą sprendžiant ginčą DS337 „Europos Bendrijos. Norvegijos kilmės ūkiuose auginamai lašišai taikomos antidempingo priemonės“ (7.43 punktas) ir 2010 m. gruodžio 3 d. PPO grupės ataskaitą sprendžiant ginčą DS397 „Europos Bendrijos. Galutinės antidempingo priemonės tam tikroms geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms iš Kinijos“ (7.271 punktas).

32 — Žr. 2004 m. balandžio 13 d. PPO grupės ataskaitos sprendžiant ginčą DS264 „Jungtinės Valstijos. Galutinis sprendimas dėl dempingo, susijusio su tam tikra dervinga statybine mediena iš Kanados, nustatymo“ 7.157 punktą, 2007 m. lapkričio 16 d. PPO grupės ataskaitos sprendžiant ginčą DS337 „Europos Bendrijos. Norvegijos kilmės ūkiuose auginamai lašišai taikomos antidempingo priemonės“ 7.48 punktą, 2010 m. gruodžio 3 d. PPO grupės ataskaitą sprendžiant ginčą DS397 „Europos Bendrijos. Galutinės antidempingo priemonės tam tikroms geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms iš Kinijos“ (7.271 punktas).

33 — Žr. 2004 m. balandžio 13 d. PPO grupės ataskaitą sprendžiant ginčą DS264 „Jungtinės Valstijos. Galutinis sprendimas dėl dempingo, susijusio su tam tikra dervinga statybine mediena iš Kanados, nustatymo“ (7.157 punktas).

34 — Žr. 2007 m. lapkričio 16 d. PPO grupės ataskaitą sprendžiant ginčą DS337 „Europos Bendrijos. Norvegijos kilmės ūkiuose auginamai lašišai taikomos antidempingo priemonės“ (7.49 punktas).

35 — Ten pat (7.53 punktas).

65. Be to, PPO grupė atmetė Norvegijos Karalystės argumentą, kad „dėl nagrinėjamojo produkto aprėpties srities ribų nebuvimo tyrimą atliekančios valdžios institucijos gali klaidingai nustatyti dempingą“ [36].

66. Šiomis aplinkybėmis Norvegijos Karalystė teigia, kad „jeigu atliekant tą patį tyrimą produktai, kurie nėra „panašūs“, vertinami kaip nagrinėjamieji produktai, dempingo konstatavimas negali parodyti, ar dalis, ar visi šie produktai yra susiję su dempingu. Kaip pavyzdį ji pateik[ė] tyrimą, kuriame automobiliai ir dviračiai vertinami kaip tiriami produktai.“ [37]

67. Neįtikinta šio argumento, PPO grupė nusprendė: „Bet koks produktų suskirstymas į grupes, juos priskiriant vienam nagrinėjamajam produktui, turės įtakos visu tyrimo vykdymo laikotarpiu; kuo šis suskirstymas yra platesnis, tuo padariniai gali būti sunkesni, ir gali būti apsunkinta galimybė tyrimą atliekančiai institucijai surinkti ir įvertinti susijusią informaciją ir nustatyti aplinkybes pagal 1994 m. Antidempingo sutartį. Todėl [jis] nusprend[ė], jog tikimybė, kad remiantis nagrinėjamuoju produktu, kurio aprėpties sritis yra pernelyg didelė, dempingas bus nustatytas klaidingai, yra maža. Ši tikimybė tikrai [nebuvo] pakankamai didelė, kad [ji] būtų įtikinta pateikti [1994] [A]ntidempingo sutarties išaiškinimą, kuris reikštų, kad yra nustatytos pareigos, kurioms nustatyti [ji negali] rasti jokio pagrindo Sutarties tekste.“ [38]

iv) Pritaikymas nagrinėjamai bylai

68. Manau, kad Bendrojo Teismo praktikos ir PPO teisės aktų „nagrinėjamojo produkto“ klausimu sugretinimas parodo, kad esama didelių skirtumų, kadangi PPO grupė, priešingai nei Bendrasis Teismas, visiškai nekontroliuoja, kaip antidempingo tyrimą atliekanti valdžios institucija apibrėžia „nagrinėjamąjį produktą“. Tačiau šis skirtumas yra tik principinis, nes vykdant kontrolę, kurią sau leidžia atlikti Bendrasis Teismas, dar nė vienu konkrečiu atveju nebuvo užginčyta „nagrinėjamojo produkto“ apibrėžtis, kuria remiasi Sąjungos institucijos.

69. Iš tikrųjų, kaip nurodžiau šios išvados 48 punkte, nors Bendrasis Teismas pripažįsta plačią Komisijos diskreciją, jis mano turintis „įsitikinti, kad ieškovės galėjo įrodyti, kad institucijos atliko klaidingą, jų nuomone, svarbių veiksnių vertinimą, arba kad kitų svarbesnių veiksnių vertinimas būtų lėmęs šio produkto neįtraukimą į nagrinėjamo[jo] produkto apibrėžimą“ [39].

70. Tai yra kontrolė, kurios imtis PPO grupė niekada nesutiko. Priešingai nei Bendrasis Teismas, ji mano, kad antidempingo tyrimą atliekančios valdžios institucijos turi visišką diskreciją apibrėžti „nagrinėjamąjį produktą“, ir tai galiotų net ir hipotetiniais atvejais, kurie laikomi „kraštutiniai[s]“ [40], kai šios valdžios institucijos į „nagrinėjamųjų produktų“ apibrėžtį įtrauktų automobilius ir dviračius [41] arba obuolius ir pomidorus [42].

36 — Ten pat (7.58 punktas).

37 — Ten pat.

38 — Ten pat (7.58 punktas). Šiuo klausimu taip pat žr. 2010 m. gruodžio 3 d. PPO grupės ataskaitą sprendžiant ginčą DS397 „Europos Bendrijos. Galutinės antidempingo priemonės tam tikroms geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms iš Kinijos“ (7.271 punktas).

39 — Sprendimas *Gem-Year ir Jinn-Well Auto-Parts (Zhejiang) / Taryba* (T-172/09, EU:T:2012:532, 61 punktas). Šiuo klausimu taip pat žr. sprendimus *Brosmann Footwear (HK) ir kt. / Taryba* (T-401/06, EU:T:2010:67, 132 punktas) ir *EWRIA ir kt. / Komisija* (T-369/08, EU:T:2010:549, 83 punktas).

40 — Žr. PPO grupės 2007 m. lapkričio 16 d. ataskaitą sprendžiant ginčą DS337 „Europos Bendrijos. Norvegijos kilmės ūkiuose auginamai lašišai taikomos antidempingo priemonės“ (7.58 punktas).

41 — Ten pat.

42 — Žr. 2010 m. gruodžio 3 d. PPO grupės ataskaitą sprendžiant ginčą DS397 „Europos Bendrijos. Galutinės antidempingo priemonės tam tikroms geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms iš Kinijos“ (7.269 punktas).

71. PPO grupė mano, kad dempingo klaidingo nustatymo dėl „nagrinėjamojo produkto“ apibrėžties ribų nebuvimo tikimybė yra „maža“ [43], kadangi jeigu į „nagrinėjamųjų produktų“ apibrėžtį būtų „įtraukti“ tik visiškai vienodi produktai, tyrimą atliekančios valdžios institucijos darbas taptų pernelyg sudėtingas. Taigi ji labai stengiasi to išvengti.

72. Iš tikrųjų „bet koks produktų suskirstymas į grupes, juos priskiriant vienam nagrinėjamajam produktui, turės įtakos visu tyrimo vykdymo laikotarpiu; kuo šis suskirstymas yra platesnis, tuo padariniai gali būti sunkesni, ir gali būti apsunkinta galimybė tyrimą atliekančiai institucijai surinkti ir įvertinti susijusią informaciją ir nustatyti aplinkybes pagal 1994 m. Antidempingo sutartį“ [44]. Pavyzdžiui, „tai akivaizdžiai sukeltų sunkumų prireikus nustatyti dempingo daromą žalą vietinei pramonei, gaminančiai panašų produktą“ [45].

73. Manau, kad tada, kai, kaip ir šiuo atveju, Sąjunga, įtvirtindama tokias nuostatas, kaip pagrindinio reglamento 1 straipsnis, ketina įvykdyti konkretų pagal PPO teisės aktus, kaip antai šiuo atveju pagal 1994 m. Antidempingo sutarties 2 straipsnį, prisiimtą įsipareigojimą, Teisingumo Teismas, vykdydamas Sąjungos akto teisėtumo kontrolę, turi šiems terminams suteikti tokią prasmę, kokią ji yra PPO teisės aktuose. Tai taip pat, kaip ir šiuo atveju, galioja tuo atveju, kai Sąjungos akte, t. y. pagrindinio reglamento 1 straipsnyje, vartojami tie patys terminai kaip ir PPO sutarties prieduose esančiuose susitarimuose ir memorandumuose, kaip antai 1994 m. Antidempingo sutartyje.

74. Iš tikrųjų būtų visiškai beprasmiška institucijoms nustatyti didesnę atsakomybę nei nustatyta kompetentingoms institucijoms pagal PPO sutartį, visų pirma tada, kai nagrinėjamos nuostatos, šiuo atveju pagrindinio reglamento 1 straipsnio, formuluotėje nėra jokios informacijos, iš kurios būtų matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas būtų norėjęs nukrypti nuo šios sutarties teksto.

75. Teismo posėdyje Taryba pažymėjo, kad PPO teisės aktuose nėra apribojimų dėl „nagrinėjamojo produkto“ apibrėžties, taigi jų nėra ir Sąjungos teisėje.

76. Todėl tyrimą atliekanti valdžios institucija turi apibrėžti „nagrinėjamąjį produktą“ Sąjungos teismams nesuteikiant galimybės kontroliuoti, ar institucijos klaidingai įvertino veiksnius, kurie, šių institucijų manymu, yra svarbūs priskiriant tam tikrus produktus prie „nagrinėjamųjų produktų“, arba kad pritaikius kitus, svarbesnius, veiksnius tam tikri produktai nepatektų į „nagrinėjamojo produkto“ apibrėžtį.

77. Atsižvelgiant į tai, kad ginčijamo reglamento 36 konstatuojamojoje dalyje [46] pateiktos „nagrinėjamojo produkto“ apibrėžties klausimu *Portmeirion* tepateikia tik tuos pačius argumentus, kuriuos pateikė Kanada, Norvegijos Karalystė ir Kinijos Liaudies Respublika nagrinėjant minėtus ginčus ir kuriuos [PPO] grupė atmetė, reikia visus juos atmesti.

78. Todėl į pirmąjį klausimą Teisingumo Teismui siūlau atsakyti taip, kad ginčijamo reglamento „36 konstatuojamojoje dalyje vartojama „nagrinėjamojo produkto“ sąvoka niekaip nepaneigia šio reglamento galiojimo.

43 — Žr. 2007 m. lapkričio 16 d. PPO grupės ataskaitą sprendžiant ginčą DS337 „Europos Bendrijos. Norvegijos kilmės ūkiuose auginamai lašišai taikomos antidempingo priemonės“ (7.58 punktas) ir 2010 m. gruodžio 3 d. PPO grupės ataskaitą sprendžiant ginčą DS397 „Europos Bendrijos. Galutinės antidempingo priemonės tam tikroms geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms iš Kinijos“ (7.270 punktas).

44 — Žr. 2007 m. lapkričio 16 d. PPO grupės ataskaitą sprendžiant ginčą DS337 „Europos Bendrijos. Norvegijos kilmės ūkiuose auginamai lašišai taikomos antidempingo priemonės“ (7.58 punktas). Šiuo klausimu taip pat žr. 2010 m. gruodžio 3 d. PPO grupės ataskaitą sprendžiant ginčą DS397 „Europos Bendrijos. Galutinės antidempingo priemonės tam tikroms geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms iš Kinijos“ (7.270 punktas).

45 — 2010 m. gruodžio 3 d. PPO grupės ataskaitos sprendžiant ginčą DS397 „Europos Bendrijos. Galutinės antidempingo priemonės tam tikroms geležinėms arba plieninėms tvirtinimo detalėms iš Kinijos“ 7.270 punktas.

46 — „<...> produktas galutinai apibrėžiamas kaip KLR kilmės keraminiai stalo ir virtuvės reikmenys, išskyrus keraminius peilius, keraminius pagardų arba prieskonių malūnėlius ir jų keramines malimo dalis, keraminius skustukus, keraminius peilių galąstuvus ir kordierito keramikos kepimo akmenis, skirtus picai arba duonai kepti, kurių KN kodai šiuo metu yra ex 6911 10 00, ex 6912 00 10, ex 6912 00 30, ex 6912 00 50 ir ex 6912 00 90“.

2. Dėl antrojo prejudicinio klausimo

79. Antruoju prejudiciniu klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori sužinoti, ar dėl to, kad jame nepateikti tinkami motyvai, kaip reikalaujama pagal SESV 296 straipsnį, ginčijamas reglamentas taptų negaliojantis.

a) Šalių argumentai

80. Iš sprendimo, kuriuo prašoma priimti prejudicinį sprendimą, matyti, kad, *Portmeirion* nuomone, institucijos pakankamai tiksliai nenustatė ir neapibrėžė veiksnių, kurie, kaip mano pačios institucijos, svarbūs norint apibrėžti „nagrinėjamąjį produktą“. Todėl buvo pažeistas SESV 296 straipsnis.

81. Ginčijamame reglamente pateikta informacija nėra nei aiški, nei nedviprasmiška, nes atsižvelgiant į ją negalima sistemiškai patikrinti, ar toks produktas turėjo arba galėjo būti įtrauktas į jos taikymo sritį, remiantis kriterijais, kurie, kaip manė institucijos, yra svarbūs.

82. Kadangi taip elgiantis suinteresuotosios šalys neturi galimybės nei ginčyti institucijų atlikto, kaip jos manė, svarbių veiksnių vertinimo, nei teigti, kad reikėtų atsižvelgti į svarbesnius veiksnius, jeigu jos nežino, į kokius veiksnius atsižvelgta pirmiausia, darytina išvada, kad buvo nesilaikyta SESV 296 straipsnyje nustatytos pareigos nurodyti motyvus.

83. Tačiau Taryba ir Komisija tvirtina, kad ginčijamas reglamentas atitinka SESV 296 straipsnio reikalavimus, kadangi suinteresuotosioms šalims leidžia sužinoti priimto akto motyvus ir ginti savo teises, o teismui – vykdyti savo kontrolę. Iš tikrųjų priežastys, kuriomis grindžiama nagrinėjamojo produkto apibrėžtis, buvo kartu pateiktos ir laikinajame reglamente, ir ginčijamame reglamente. Svarbūs veiksniai aiškiai nurodyti visų pirma laikinojo reglamento 24, 25, 54 ir 55 konstatuojamosiose dalyse ir ginčijamo reglamento 35 konstatuojamojoje dalyje.

84. Italijos vyriausybė tvirtina, kad ginčijamo reglamento motyvai yra pagrįsti. Šiuo klausimu institucijos pažymi, kad vieną produktą, „keraminius stalo ir virtuvės reikmenis“, turi sudaryti įvairūs objektai, nes šie objektai yra panašūs techniniu požiūriu, jie turi paklausą tarp vartotojų ir perpardavėjų jie platinami kaip visuma, be to, jie visi pasižymi tuo, kad pirmiausia yra skirti liestis su maistu.

85. Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs mano, kad, kaip ir dėl pirmojo klausimo, jie negali nei komentuoti, nei spręsti dėl konkretaus Sąjungos reglamento teisėtumo, nes tai ne jų kompetencija, ir kad jie privalo taikyti ginčijamą reglamentą, nes jis jiems privalomas.

b) Vertinimas

86. Manau, kad *Portmeirion* argumentus, grindžiamus tariamu SESV 296 straipsnyje nurodytos pareigos pateikti motyvus pažeidimu, galima lengvai atmesti, nes jais dar kartą siekiama ginčyti „nagrinėjamojo produkto“ apibrėžtį.

87. Nors pagal šios išvados 51–67 punktuose nagrinėtą PPO ginčų sprendimo institucijos praktiką 1994 m. Antidempingo sutarties 2.1 ir 2.6 straipsniuose nenustatomos konkrečios „nagrinėjamojo produkto“ apibrėžties ribos, nes tyrimą atliekanti valdžios institucija neprivalo į šią apibrėžtį įtraukti tik panašių arba vienodų produktų, institucijos neprivalo pateikti konkrečių motyvų dėl veiksnių, kurie, kaip jos manė, yra svarbūs siekiant apibrėžti „nagrinėjamąjį produktą“. To, kad jos apibrėžė nagrinėjamąjį produktą taip, kad galėtų nustatyti jį sudarančias prekes, ir kad jos nurodė priežastį, dėl kurios šios prekės buvo sugrupuotos kartu, turėtų pakakti siekiant įvykdyti SESV 296 straipsnyje nustatytas sąlygas.

88. Bet kuriuo atveju pagal nusistovėjusią teismo praktiką „[SESV 296] straipsnyje reikalaujama motyvacija turi atitikti ginčijamo akto pobūdį bei aiškiai ir nedviprasmiškai atskleisti institucijos, kuri priėmė ginčijamą teisės aktą, argumentus, kad suinteresuotieji asmenys galėtų sužinoti jo priėmimo pagrindimą, o kompetentingas teismas – vykdyti kontrolę. Pareiga motyvuoti turi būti vertinama atsižvelgiant į bylos aplinkybes, tai yra į akto turinį, nurodytų priežasčių pobūdį bei asmenų, kuriems aktas skirtas, ar kitų asmenų, kurie konkrečiai ir tiesiogiai su juo susiję, suinteresuotumą gauti paaiškinimus. Motyvuojant nebūtina nurodyti visų svarbių faktinių ir teisinių aplinkybių, nes nustatant, ar akto motyvacija atitinka [SESV 296] straipsnio reikalavimus, turi būti atsižvelgiama ne tik į jų formuluotę, bet ir turinį bei visus nagrinėjamą klausimą reglamentuojančias teisės normas.“ [47]

89. Nagrinėjamu atveju ginčijamame reglamente, siejamame kartu su laikinuoju reglamentu, atrodo, nurodyta pakankamai motyvų, atsižvelgiant į ankstesniame punkte primintus kriterijus.

90. Iš tikrųjų, kaip Komisija nurodo laikinojo reglamento 54 konstatuojamojoje dalyje, „visų rūšių keraminių stalo ir virtuvės reikmenų, *t. y. keraminių reikmenų, pirmiausia skirtų sąlyčiui su maistu*, nepaisant rūšių ir stilių skirtumų, fizinės ir techninės savybės yra vienodos, *jų paskirtis iš esmės yra vienoda ir jie gali būti laikomi įvairiomis to paties produkto rūšimis*“ [48].

91. Šio reglamento 55 konstatuojamojoje dalyje Komisija priduria: „Šie reikmenys ne tik pasižymi tokiomis pačiomis fizinėmis ir techninėmis savybėmis, bet ir visi minėti jų įvairūs stiliai ir rūšys tiesiogiai konkuruoja ir vieną dažnai galima pakeisti kita. Tai aiškiai iliustruoja faktas, kad tarp jų nėra aiškios skiriamosios linijos, t. y. skirtingų rūšių produktai vieni kitus dubliuoja ir tarpusavyje konkuruoja, o paprasti pirkėjai dažnai neatskiria, pavyzdžiui, porcelianinių ir neporcelianinių prekių.“

92. Šie motyvai iš dalies perteikti ginčijamo reglamento 35 konstatuojamojoje dalyje, kurioje numatyta: „Visų rūšių keraminiai stalo ir virtuvės reikmenys gali būti laikomi skirtingomis to paties produkto rūšimis. Todėl atskleidus laikinąsias išvadas ir dar kartą po galutinių išvadų atskleidimo pateiktas teiginys, kad tyrimas apima platų panašių produktų spektrą ir dėl to reikėtų atlikti atskirus teisės pateikti ieškinį, dempingo, žalos, priežastinio ryšio ir Sąjungos interesų analizės tyrimus kiekvienam produktui, yra nepagrįstas. Viena šalis, teigusi, kad produkto apibrėžtoji sritis buvo per plati, pateikė skirtingai dekoruotų produktų palyginimą, bet jos pareiškimai dėl galutinio naudojimo (vienu atveju – produktai skirti sodui ir vaikams, kitu – dekoruoti) yra ginčytini, nes produktų negalima aiškiai atskirti *ir tą teiginį galima labiau laikyti laikinojo reglamento 55 konstatuojamojoje dalyje pateikto argumento patvirtinimu*.“ [49]

93. Todėl siūlau Teisingumo Teismui į antrąjį klausimą atsakyti, kad ginčijamame reglamente pateikti motyvai atitinka SESV 296 straipsnyje nustatytas sąlygas.

VI – **Išvada**

94. Taigi siūlau Teisingumo Teismui atsakyti *First-Tier Tribunal (Tax Chamber)*, kad išnagrinėjus jo pateiktus klausimus nenustatytas nė vienas veiksnys, kuris turėtų įtakos 2013 m. gegužės 13 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 412/2013, kuriuo importuojamiems Kinijos Liaudies Respublikos kilmės keraminiams stalo ir virtuvės reikmenims nustatomas galutinis antidempingo muitas ir galutinai surenkamas laikinasis muitas, galiojimui.

47 — Sprendimas *Nuova Agricast* (C-390/06, EU:C:2008:224, 79 punktas). Šiuo klausimu taip pat žr. sprendimus *Komisija / Sytraval ir Brink's France* (C-367/95 P, EU:C:1998:154, 63 punktas), *Atzeni ir kt.* (C-346/03 ir C-529/03, EU:C:2006:130, 73 punktas), *Sison / Taryba* (C-266/05 P, EU:C:2007:75, 80 punktas) ir *Banco Privado Português ir Massa Insolvente do Banco Privado Português* (C-667/13, EU:C:2015:151, 44 punktas).

48 — Išskirta mano.

49 — Išskirta mano.